

Utdanningsmelding, Institutt for fremmedspråk (IF) 2017

Utdanningskvalitet: Status for fremdrift av igangsatte kvalitetstiltak og vurdering av behov for nye, inkludert oppfølging av resultater fra Studiebarometeret og Underviserundersøkelsen. Orientering om gjennomførte programevalueringer i 2017 og status for revisjonsarbeidet i studieprogrammene. Vi ber også om informasjon om arbeid med økt gjennomstrømming og reduksjon av frafall i studieprogrammene.

IF jobber systematisk med utdanningskvalitet og har det siste året hatt et særlig fokus på digitalisering og økt bruk av studentaktive læringsformer. Fagmiljøet i russisk fikk i 2017 HF's utdanningspris, [Spurveugleprisen](#), for sitt arbeid med utvikling av «forberedelsespakker» til emnet RUS112. Russisk fikk også innvilget sin søknad til [Norgesuniversitetet](#) med prosjektet «Veien mot kritisk tenkning: aktive læringsformer i russisk historie og kultur».

HF2018 og revisjon av hele emneporteføljen tok mye tid i fagmiljøene i 2017. Parallelt med dette har det likevel vært et ønske, både fra instituttledelsen og flere i fagmiljøene, å jobbe med «flipped classroom». Dette for at studentene i større grad skal kunne arbeide mer aktivt med stoffet gjennom diskusjoner og oppgaver i kontakttimene med underviser. IF vil fortsette dette arbeidet i 2018, da med et særlig fokus på 100-emnene i studentenes første semester. På sikt ønsker instituttet å søke om å bli Senter for fremragende utdanning ([SFU](#)).

Til tross for tiltak for å få flest mulig studenter til å besvare [Studiebarometeret](#) høsten 2017, hadde dessverre kun 4 av studieprogrammene ved IF høy nok svarprosent til at svardata kan vises. Dette er Lektorutdanning med master i fremmedspråk (engelsk, fransk eller tysk, BA i japansk, BA i engelsk og MA i engelsk. Instituttet er svært fornøyd med at lektorutdanningen, BA i japansk og MA i engelsk utmerker seg positivt i forhold til landsgjennomsnittet. Masterprogrammet i engelsk blir løftet frem i [UiBs nyhetssak](#) om Studiebarometeret.

Instituttet mottok i 2017 programsensorrapporter for russisk, japansk, arabisk, kinesisk og engelsk. Programsensorrapporter behandles i programstyrene, legges frem for UUI før de oversendes fakultetet/studiestyret og lastes opp i kvalitetsbasen.

I forbindelse med HF2018 ble hele emneporteføljen på fagene ved IF revidert, da med særlig fokus på sammenhengen mellom undervisnings- og vurderingsformer og læringsutbyttebeskrivelsene, både på emne og programnivå. Det ble opprettet to nye fellesemner på IF (100- og 200-nivå) som skal innføres fra og med høsten 2018/våren 2019. Fellesemnene erstatter språkspesifikke emner på italiensk, fransk, russisk og tysk. Alle studie- og emneplaner ble ellers lagt over i gjeldende UiB-mal.

Arbeidet med økt gjennomstrømming og reduksjon av frafall henger nøye sammen med arbeidet med utdanningskvalitet. Instituttet deltok med en delegasjon på seminar i regi av prosjektet om «Studenters suksess i høyere utdanning» i 2017, samt på UiBs Studiekvalitetsseminar. Helt konkret har tysk satt i gang ulike tiltak, blant annet «tysk-lunsj» for ansatte og studenter. Målet er økt tilhørighet til faget og kullet, og dermed mindre frafall. I tillegg er tysk med på prosjekt «Aktiv avmelding av utveksling» for å få flere studenter til å reise ut. Vi tror at dette vil gjøre programmet mer helhetlig og attraktivt, og dermed bidra positivt både til rekruttering og gjennomføring. Ved å reise til tyskspråklig universitet når de tar frie studiepoeng mister ikke studentene kontakten med språket. Dette vil igjen kunne bidra positivt til rekrutteringen til master. Alle fagene ved IF hadde ellers arrangement i forbindelse med «Masterveka 2017» for å øke rekrutteringen til master. I tillegg ble det arrangert språkdag for vgs og andre interesserte i samarbeid med UB. Vi håper at vi med denne typen arrangement kan rekruttere motiverte studenter som på sikt vil bidra til høyere gjennomføring og økt studiepoengsproduksjon på fagene.

I fremmedspråksstudier er muligheten for å reise på utveksling til gode samarbeidspartnere i målspråksområdene en viktig del av kvaliteten i utdanningene. IF har fortsatt arbeidet med å styrke utvekslingsmulighetene, særlig på studieprogram med få avtaler. Det ble signert flere nye studentutvekslingsavtaler ved instituttet i 2017, blant annet med kinesiske universitet.

I tillegg til det viktige arbeidet som gjøres på det enkelte fag og av den enkelte underviser for å heve utdanningskvaliteten, bidrar administrasjonen med velkomstmøter, studiestartgrupper på BA-nivå og tett oppfølging av studentene gjennom veiledning og informasjon. Etter initiativ fra studiegruppen skal IF skal gjennomføre et tverrfaglig skriveseminar på masternivå i september 2018. Målet er å hjelpe masterstudentene i gang med skriveprosessen i 3. semester, og på den måten øke gjennomføringen på master. Stipendiater vil bidra i arbeidet med skriveseminaret gjennom sitt pliktarbeid. I tillegg til felles frokostmøte for alle nye masterstudenter ved IF ved oppstarten, vil dette kunne styrke både tilhørigheten og gjennomføringen.

Fagutvalgenes arbeid er også svært viktig for studentenes trivsel. Instituttet bistår fagutvalgene i deres arbeid gjennom økonomisk støtte, kontakt på tvers av fagene og arrangementsstøtte.

Instituttet håper at summen av alle disse ulike tiltakene på sikt skal bidra positivt for å få opp gjennomstrømmingen og redusere frafall på fagene ved IF, og at vi på den måten kan bidra positivt til fakultetets samlede kandidattall og studiepoengsproduksjon.

Portefølje og dimensjonering: Planer for endringer og dimensjonering av studietilbud og opptak

Masterprogrammet i italiensk tok ikke opp studenter i 2017 og programmet må av ressursmessige hensyn legges på is studieåret 2018/2019 (jf. sak 18/1659). Det samme gjelder for italiensk fagdidaktikk i PPU. Fagmiljøet undersøker om det på sikt er muligheter for et nordisk samarbeid om masteren. Masterprogram i arabisk ble ellers vedtatt nedlagt i Universitetsstyret 30. november 2017 og tar ikke opp nye studenter i 2018.

Etter innspill fra instituttet blir det ikke opptak til Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i engelsk i 2018. Bakgrunnen er knappe ressurser i fagmiljøet, kombinert med lave søkertall og høyt frafall de siste årene. Instituttet går gjerne i dialog med fakultetet om å redusere opptaket til annethvert år på permanent basis, alternativt en avvikling av programmet på sikt.

Spansk er meldt inn som fag 1 i lektorutdanningen i fremmedspråk (MAHF-LÆFR) fra og med høsten 2019. Instituttet foreslår å sette av 10 studieplasser til studieretningen spansk. Instituttet er åpen for å omdisponere studieplassene innenfor den eksisterende rammen til MAHF-LÆFR (f.eks. 4 fra engelsk, 3 fra fransk og 3 fra tysk) hvis fakultetet finner dette hensiktsmessig. Her må det tas hensyn til praksisplasser i skolen. Alternativt kan studieplasser omdisponeres fra andre program, slik at rammen på MAHF-LÆFR øker totalt sett.

Tilrettelegging for praksis i studiene

Mulighet for praksis kan virke rekrutterende, hindre frafall og styrke utdanningenes yrkesrelevans og kvalitet. Instituttet har som mål å skaffe ressurser til å iverksette det planlagte praksisemnet for språkstudenter (i første omgang på spansk og tysk). Praksisprosjektet fikk tildelt omstillingsmidler i 2017, men dessverre ikke midler til frikjøp. IF håper å kunne jobbe videre med dette i 2018, forutsatt at vi har tilstrekkelig ressurser, både faglig og administrativt. Fransk på sin side har i samarbeid med UQAM utviklet et praksistilbud for studenter på utveksling, FRANPRAX, som nå er gjennomført av flere av våre studenter med stort hell.

Oppfølging av handlingsplaner:

Status for oppfølging av [Handlingsplan for etter- og videreutdanning 2015-2017](#)

Nettarabisk hadde første kurs høsten 2017 med ARA621 (tilsvarende ARA100). Her hadde vi 33 påmeldte, 15 tok eksamen. Studentevalueringen vitner om (stort sett) svært fornøyde studenter. Samtidig ønsker noen bedre bildekvalitet / bedre tilpasset brukergrensesnitt, dette er noe vi bør utbedre raskt. Det var svært gode resultater på kandidatene fra første runde med ARA621. Våren 2018 er det første gang det viderekomne kurset ARA622 (tilsvarende ARA111) går. Siden dette bygger på forkunnskaper har vi færre påmeldte på dette kurset (9 oppmeldte). Ved å øke kompetansen om arabisk språk og kultur, er dette kurset med på å oppfylle UiBs samfunnsoppdrag.

Instituttet bidrar gjennom etter- og videreutdanning av lærere til å oppfylle viktige mål handlingsplanen. Kompetanse for kvalitet-kurset SPANSK621 gikk også for første gang høsten 2017. Her hadde vi 27 oppmeldte, 20 tok eksamen. Kurset var i starten preget av mye pågang fra studentene og studentevalueringen viser at det var noe forvirring. Vi tar erfaringene med videre i informasjonsarbeidet. Nivåkravet bør gjøres klarere i emnebeskrivelsen og i utlysingen. På generelt grunnlag var studentene fornøyde ifølge evalueringen. Det viderekomne kurset SPANSK622 går første gang våren 2018 og har per dags dato 26 vurderingsmeldte.

Nettkinesisk hadde våren 2017 6 påmeldte studenter på det viderekomne kurset KIN623, hvorav 5 tok eksamen. Nybegynnerkurset KIN623 gikk høsten 2017 med 10 påmeldte, hvorav 8 gikk opp til eksamen. Flere av disse er med videre nå på det viderekomne vårkurset, men her har vi også et par nye rekrutter som har fått nybegynnerkompetansen fra andre institusjoner.

IF hadde flere bidrag på faglig-pedagogisk dag i februar. Tradisjonen tro arrangerte vi i tillegg egen fagdag for fremmedspråklærere i november, i samarbeid med fagnettverket for VGS i Hordaland. Dagen var godt besøkt med over 100 påmeldte lærere. Programmet fikk gode tilbakemeldinger.

Prioriterte tiltak for 2018 som oppfølging av [Handlingsplan for utdanningskvalitet](#).

IF arrangerer et instituttseminar i april 2018 der studentaktive læringsformer og veien mot en fremtidig SFU-søknad skal arbeides med gjennom foredrag og gruppearbeid. Dette, sammen med tiltakene skissert over, svarer i stor grad til delmålene i innsatsområdene A og B i handlingsplan for utdanningskvalitet. Instituttet ønsker å bygge en kvalitetskultur og legger allerede til rette for erfaringsdeling i allmøter, undervisningsforum og instituttseminar. Når det gjelder innsatsområdet D om system og infrastruktur, opplever administrasjonen at innføringen av nye systemer for timeplanlegging og eksamen har vært krevende, og at vi fortsatt er i en innkjøringsfase. IF fikk ikke erstattet en medarbeider i eksamens- og undervisningsadministrasjonen etter avgang i 2017. Bedre og mer systematisk opplæring av administrasjonen bør prioriteres, slik at de på en best mulig måte kan støtte fagmiljøene og unngå logistiske utfordringer knyttet til timeplan o.l.

Synnøve Ones Rosales, *undervisningskoordinator*
Silje Grønner Stang, *studieleder*
160218